

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТИ
В КРИВОРІЗЬКОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ ГІРНИЧО-
МЕТАЛУРГІЙНОМУ ЛІЦЕЇ**

Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (далі ВСЗЯО) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти).

Головною метою освітньої діяльності закладу професійної (професійно-технічної) освіти є підготовка майбутнього кваліфікованого робітника відповідного рівня і профілю, конкурентноздатного на ринку праці, компетентного, який вільно володіє своєю професією і орієнтується в суміжних галузях діяльності, готового до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності. Досягти даної мети можна, забезпечивши високий рівень якості освіти.

Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у Криворізькому професійному гірничо-металургійному ліцеї Криворізької міської ради Дніпропетровської області (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, Положення Національного стандарту України ДСТУ ISO 9000: 2015 (ISO 9000:2015, IDT) «Основні положення та словник термінів»; Статуту закладу освіти та інших нормативних документів.

Процес створення та реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти базується на таких принципах:

- автономія закладу освіти;
- академічна доброчесність;
- академічна свобода;
- гнучкість і адаптивність системи освітньої діяльності;
- гуманізм;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;

- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- демократизм;
- державно-громадське управління;
- доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- людиноцентризм, дитиноцентризм;
- постійне вдосконалення освітньої діяльності;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- урахування впливу зовнішніх чинників;
- цілісність системи управління якістю освіти.

Метою розбудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ліцеї є:

- гарантування якості освіти;
- формування довіри до закладу освіти;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти.

II. Терміни та їх визначення, що вживаються в Положенні:

- Полóження – локально-правовий акт, що визначає основні правила організації, описує мету, структуру, взаємні обов'язки групи людей чи організацій, які об'єдналися для досягнення спільної мети;
- Стратегія – довгостроковий, послідовний, конструктивний, раціональний, план, який супроводжується постійним аналізом та моніторингом в процесі його реалізації та спрямований з певною метою на досягнення успіху в кінцевому результаті;
- Процедура – офіційно встановлений чи узвичаєний порядок здійснення, виконання або оформлення чого-небудь;
- Механізм – комплексний процес, спосіб організації;
- Критерії – вимоги для визначення або оцінки людини, предмета, явища (або: ознака, на підставі якої виробляється оцінка);
- Правило – вимога для виконання якихось умов всіма учасниками якої-небудь дії.
- Інструмент – засіб, спосіб для досягнення чогось.
- Моніторинг якості освіти – система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.
- Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей;

– Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

– Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

– Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу;

– Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

– Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, несвоєчасні записи в класних журналах результатів оцінювання.

Колегіальним органом управління Криворізького професійного гірничо-металургійного ліцею Криворізької міської ради, який визначає, затверджує систему, стратегію та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є **педагогічна рада.**

I. СТРУКТУРА ВСЗЯО

1. Система забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів, що далі створюють її структуру:

1. Стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
2. Систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково педагогічної) діяльності педагогічних працівників.
5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників;
6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти
7. Інформаційні системи для ефективного управління закладом;
8. Створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
9. Вивчення та самооцінювання якості освіти.

2. Внутрішні чинники забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти будемо розглядати як:

- якість основних умов освітнього процесу;
- якість реалізації освітнього процесу;
- якість результатів освітнього процесу.

Забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти закладу повинні відповідати Державним стандартам відповідних рівнів, що є пріоритетом та спільною метою освітньої діяльності всіх її учасників.

Забезпечення якості освіти є багатоплановим і включає в себе:

- наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних тощо);
- організацію освітнього процесу, що відповідає сучасним тенденціям розвитку науки і освіти; контроль освітньої діяльності та якості підготовки фахівців на всіх етапах навчання.

Внутрішня система забезпечення якості освіти, спрямована на вдосконалення всіх напрямків діяльності закладу.

3. Положення регламентує зміст і порядок забезпечення якості освіти для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти за такими напрямками:

- освітнє середовище;
- система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;
- система педагогічної діяльності;
- система управлінської діяльності.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти погоджується педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни та доповнення і затверджується керівником закладу.

4. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- підвищення якості знань здобувачів освіти;
- посилення кадрового потенціалу закладу освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність закладу;
- створення системи запобігання та виявлення академічної недоброчесності в діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти.

5. Основними напрямками стратегії із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі освіти є:

- якість освіти;
- рівень професійної компетентності педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до підвищення якості освітньої діяльності;
- якість реалізації освітніх програм, вдосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності та підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

6. Механізм функціонування системи забезпечення якості освіти в Криворізькому професійному гірничо-металургійному ліцеї включає послідовну підготовку та практичну реалізацію наступних етапів управління:

- планування (аналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу; визначення сильних сторін і проблем у розвитку; визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх реалізації);
- організацію (переформатування/створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей; визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань);
- контроль (розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами);
- коригування (визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на стимулювання процесу досягнення максимальної відповідності стандартам).

7. Система контролю якості освітнього процесу в закладі включає:

- Самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості;
- Контроль якості результатів навчання та об'єктивності оцінювання;
- Контроль якості реалізації навчальних (освітніх) програм.

8. Завдання моніторингу якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
 - аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації до навчання;
 - створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів і педагогів;
 - прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу.

Моніторинг в закладі освіти здійснюють:

- директор та його заступники;
- засновник;
- органи, що здійснюють управління у сфері освіти;
- органи самоврядування, які створюються педагогічними працівниками, здобувачами та батьками;
- громадськість.

Основними формами моніторингу є:

- вхідне діагностування навчальних досягнень здобувачів I курсу;
- проведення державної кваліфікаційної атестації;
- проведення контрольних робіт;
- участь здобувачів у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсах професійної майстерності;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність;
- систематичність;
- відповідність завдань змісту до сліджуваного матеріалу;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних комісій педпрацівників, нарадах при директорі, засіданнях педагогічної ради.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент здобувачів освіти;
- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність;
- управління закладом;
- освітнє середовище;
- методичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу закладу.

9. Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Криворізькому професійному гірничо-металургійному ліцеї:

- оновлення матеріально-технічної бази для забезпечення освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітніх програм, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

10. Для вивчення якості освітньої діяльності у закладі використовуються такі методи збору інформації та інструменти:

– опитування (анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, здобувачів освіти, роботодавців, батьків), інтерв'ю (з педагогічними працівниками, роботодавцями, представниками учнівського самоврядування), фокус-групи (з батьками, здобувачами освіти, представниками учнівського самоврядування, педагогами);

– вивчення документації (річний план роботи, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо);

– моніторинги навчальних досягнень здобувачів освіти, педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять, за освітнім середовищем, санітарно-гігієнічних умов, стану забезпечення навчальних приміщень, безпеки спортивних та ігрових майданчиків, впливу середовища на навчальну діяльність тощо);

– аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність (система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, підсумкове оцінювання здобувачів освіти, фінансування закладу освіти, кількісно-якісний кваліфікаційний склад педагогічних працівників тощо);

– інші інструменти, не заперечені законодавством.

11. Основними показниками, які підлягають контрольній діяльності, є стандарти, визначені Державною службою якості освіти України для проведення аудиту (освітнє середовище, педагогічна діяльність, система оцінювання здобувачів освіти і управлінські процеси).

Контрольно-оцінна діяльність проводиться з метою вивчення та оцінки якості освітньої діяльності і отримання інформації про реальний стан справ за кількома десятками параметрів, кожен з яких розкриває роботу закладу глибше. Така інформація допомагає проаналізувати сильні і слабкі сторони роботи ліцею, підказує можливі шляхи підвищення якості освітньої діяльності.

II. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності визначається спеціальним Положенням про академічну доброчесність, схваленим педагогічною радою (протокол №1 від 30.09.2021р.).

Дотримання академічної доброчесності педагогічними кадрами передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

• хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

• необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

• відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

• позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

• повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

• повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

III. ОПРИЛЮДНЕНІ КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Типові критерії оцінювання рівня навчальних досягнень учнів (слухачів) з професійної підготовки у системі професійної (професійно-технічної) освіти затверджені наказом Міністерства освіти і науки України (наказ № 459 від 14.06.2001 р.), ґрунтуються на вимогах Закону України «Про освіту», Закону України «Про професійно-технічну освіту», других нормативно-правових актів у галузі професійної (професійно-технічної) освіти та кваліфікаційних характеристик професій.

Відповідно до форм організації освітнього процесу у ліцеї відповідно Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» встановлені відповідні види контролю знань, умінь та навичок учнів, слухачів, їх кваліфікаційна атестація. Вихідний контроль здійснюється у формі кваліфікаційної атестації. Порядок проведення кваліфікаційної атестації, а також порядок і вимоги щодо формування кваліфікаційної комісії затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти. ЗП(ПТ)О, органи управління освітою, засновники здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок учнів, слухачів, їх кваліфікаційну атестацію.

Тематичний контроль передбачає тематичне опитування або тестування здобувачів, слухачів. Педагогічні працівники самостійно обирають форми поточного та тематичного контролю знань, умінь та навичок учнів, слухачів. Проміжний контроль передбачає: семестрові заліки; семестрову атестацію; річні підсумкові заліки; річну підсумкову атестацію; кваліфікаційну атестацію; індивідуальні завдання учням, слухачам. Форми та періодичність проміжного контролю визначаються навчальним планом. Дотримання зазначених у навчальному плані конкретних форм проміжного контролю та їх періодичності є обов'язковим. Вихідний контроль передбачає державну кваліфікаційну атестацію, яка включає: кваліфікаційну пробну роботу, що відповідає певним вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника ЗП(ПТ)О відповідного атестаційного рівня; захист дипломної роботи, проекту чи творчої роботи, що їх замінює. Форми та періодичність вихідного контролю визначаються навчальним планом. Дотримання зазначених у навчальному плані конкретних форм вихідного контролю, їх періодичності є обов'язковим. Кваліфікаційна атестація учнів, слухачів здійснюється ліцеєм з участю представників підприємств, установ, організацій-замовників підготовки кадрів після кожного ступеня навчання та після закінчення повного курсу навчання. Результатом кваліфікаційної атестації є присвоєння учням, слухачам кваліфікації відповідного рівня, про що вноситься запис у документ про професійну (професійно-технічну) освіту.

Оцінювання рівня навчальних досягнень проводиться згідно встановлених критеріїв, показників та рівнів сформованості професійної компетентності.

Оцінювання якості знань здобувачів освіти закладу в обов'язковому порядку розміщені на веб-сторінці закладу, які виходять із чинних нормативно-правових актів в освіті на даний період.

Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності здобувачів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми викладач чи майстер виробничого навчання повинен ознайомити здобувачів із системою та критеріями її оцінювання.

Для врахування думки здобувачів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні (анонімні) опитування здобувачів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради ліцею.

ІV. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності закладу передбачає підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.

Вимоги до педагогічних працівників закладу встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» .

Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

Відповідність фаховості викладача навчальній дисципліні, а майстра виробничого навчання рівню професійної кваліфікації вище на один розряд (клас, категорію) встановленого освітньою програмою для випускника ЗП(ПТ)О визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або диплом бакалавра, або дипломом кваліфікованого робітника, або свідоцтвом про присвоєння (підтвердження) робітничої кваліфікації, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.

Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:

- стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;
- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності;
- оптимальність розподілу педагогічного навантаження;
- показник плинності кадрів.

З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України “Про освіту”, постанови Кабінету Міністрів України №800 від 21.08.2019 та листа Міністерства освіти і науки України №1/9-683 від 04.11.2019.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- ✓ навчання за програмою підвищення кваліфікації при ДАНО, БІНПО;
- ✓ стажування;
- ✓ участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада.

Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їх атестація, яка проводиться відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України «Про освіту» та на підставі п.1.5, п.2.1, п.2.2 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №930 від 06.10.2010 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України №1473 від 20.12.2011 та №1135 від 08.08.2013).

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня, наведено в таблиці:

Критерії оцінювання роботи викладача

I. Професійний рівень діяльності викладача

Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методиками й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науководслідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики

3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації
4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками, володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології здобувача освіти	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко -й підсвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науково обгрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях

II. Результативність професійної діяльності викладача

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках зі здобувачами індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку підлітків	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей здобувачів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань здобувачів; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими підлітками
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність здобувачів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити здобувачів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність здобувачів поєднуються з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати здобувачів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання здобувачів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	Забезпечує залучення кожного ліцеїста до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх здобувачів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками
3. Робота з розвитку здобувачів професійних та	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує у здобувачів уміння й навички раціональної організації навчальної праці	

загальнонавчальних вмін і навичок		(самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	
4. Рівень навченості у здобувачів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань здобувачів	Здобувачі демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета та професії; показують хороші результати за наслідками зрізів, пробних кваліфікаційних робіт, перевірних робіт, екзаменів	Здобувачі реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук

III. Комунікативна культура

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимусно почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці зі здобувачами	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом зі здобувачами і залишає за ними прав здобувачів о приймати власні рішення. Уміє сформулювати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й здобувача

3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами
4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7. Створення комфортного мікроклімату	Глибоко вірить у великі можливості кожного здобувача. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожного підлітка.	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття здобувачів, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей

Кваліфікаційні вимоги до майстрів виробничого навчання

Кваліфікаційні вимоги до педпрацівника	Вимоги до рівня професійної підготовки кваліфікації працівника
Майстер виробничого навчання 11 тарифному розряду	<ul style="list-style-type: none"> • середня спеціальна або вища освіта за фахом • рівень робітничої кваліфікації не нижче встановленого навчальним планом для випускника профтехучилища відповідної професії • відповідає етичним культурним, вимогам до педагогічних працівників • забезпечує підготовку кваліфікованих конкурентоспроможних робітників • сумлінно виконує функціональні обов'язки майстра виробничого навчання

<p>Майстер виробничого навчання 12 тарифного розряду</p>	<ul style="list-style-type: none"> • відповідає вимогам до майстра виробничого навчання з оплатою праці по 11 тарифному розряду • рівень робітничої кваліфікації вище встановленого навчальним планом для випускників професійного навчального закладу • володіє сучасними формами, методами професійного навчання та використовує їх в роботі • компетентно вирішує завдання комплексного забезпечення навчально-виробничого процесу • досягає хороших результатів праці, що підтверджується тематичними перевітками адміністрації навчального закладу та поетапною атестацією учнів • не менше 10 відсотків випускників опановують вищий рівень кваліфікації, ніж передбачений навчальним планом • стаж роботи в навчальному закладі не менше року, або на виробництві за відповідним фахом не менше 3-х років
<p>Майстер виробничого 13 тарифного розряду</p>	<ul style="list-style-type: none"> • відповідає вимогам до майстра виробничого навчання з оплатою праці по 12 тарифному розряду • забезпечує підготовку кваліфікованих і конкурентоспроможних робітників з розвиненим технологічним мисленням • добре володіє та систематично використовує в роботі прогресивні форми, методи професійного навчання • досягає високої результативності праці, що підтверджується перевірочними роботами адміністрації навчального закладу та поетапною атестацією учнів • більше 20 відсотків випускників опановують вищий рівень кваліфікації, ніж передбачений навчальним планом • має високі результати в створенні сучасних умов виробничого навчання учнів • відзначається технічною грамотністю та технологічною культурою і прищеплює ці якості учням • вносить вагомий вклад у методичне забезпечення виробничого навчання та методичну роботу • систематично працює над оновленням своїх професійних знань та умінь • стаж роботи в навчальному закладі не менше 3-х років, або на виробництві за відповідним фахом не менше 5-ти років
<p>Майстер виробничого навчання 14 тарифного розряду</p>	<ul style="list-style-type: none"> • відповідає вимогам до майстра виробничого навчання з оплатою праці по 13 тарифному розряду • має високу професійну кваліфікацію 5 і більший кваліфікаційний розряд, I клас, вищу категорію • досягає високої результативності праці • випускники відзначаються високою професійною майстерністю, технічною грамотністю, технологічною культурою та сумлінним ставленням до праці • в роботі використовує інноваційні технології професійної освіти • має власні ефективні методики та форми виробничого навчання, які використовуються в навчальних закладах регіону, країни • є автором ефективних методичних розробок, посібників, підручників • стаж роботи в навчальному закладі не менше 5-ти років

Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

V. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ

Управлінська діяльність адміністрації закладу на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

-створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;

-раціональний розподіл роботи між працівниками ліцею з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;

-забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в умовах ринкових відносин;

-визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які повною мірою відповідають особливостям роботи та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачення часу всіма працівниками;

-правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в умовах ринкових відносин;

-забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;

-створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

Сучасні виклики освітнього менеджменту вимагають від керівника закладу таких фахових компетенцій:

-прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;

-забезпечувати відкрите керівництво;

-вивчати інтереси і потреби місцевої громади, ринку праці й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;

-організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;

-працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;

-постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

Формою контролю за діяльністю керівників є атестація.

Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями:

1) саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;

2) стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;

- 3) річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
 - 4) здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
 - 5) забезпечення професійного розвитку педагогів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
 - 6) поширення позитивної інформації про заклад;
 - 7) створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
 - 8) застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;
 - 9) забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
 - 10) позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.
- Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:
- 1) цілеспрямованість та саморозвиток;
 - 2) компетентність;
 - 3) динамічність та самокритичність;
 - 4) управлінська етика;
 - 5) прогностичність та аналітичність;
 - 6) креативність, здатність до інноваційного пошуку;
 - 7) здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

VI. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ НЕОБХІДНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, В ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Для організації освітнього процесу заклад освіти має бути забезпечений такими ресурсами:

- Державні стандарти повної загальної середньої освіти, Стандарти професійної (професійно-технічної) освіти;
- освітні програми повної загальної середньої освіти та професійної (професійно-технічної) освіти;
- статут закладу освіти;
- стратегія розвитку закладу освіти;
- річний план роботи закладу освіти;
- штатний розпис закладу освіти;
- розклад занять;
- перелік навчально-виробничих робіт з професії на семестр чи курс навчання;
- плани навчально-виробничої діяльності на семестр;
- методики та технології організації освітнього процесу;
- методики роботи зі здобувачами освіти з особливими освітніми потребами;
- система матеріального та морального заохочення;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Навчально-плануюча документація:

- робочі навчальні плани за професіями;
- робочі навчальні програми з навчальних предметів та професійно-практичної підготовки;
- поурочно-тематичні плани з навчальних предметів;
- плани занять (уроків);
- календарно-тематичне планування тощо.

Для забезпечення навчально-виробничого процесу, ліцей має 4 навчальних корпуси та корпус навчальних майстерень, в якому 5 навчальних майстерень, в т.ч: слюсарна майстерня № 1, слюсарна майстерня № 2, зварювальна, електромонтажна, збирання та розбирання гірничих машин. На території ліцею розташований гараж для автобуса та для автомобіля.

В ліцеї розміщено: 26 навчальних кабінетів, у т.ч. 2 комп'ютерних класи, 12 кабінетів з предметів профтехциклу, 2 лабораторії (електромонтажна, автослюсарна), спортивна зала, спортивний майданчик, тренажерна зала, актовна зала, бібліотека, медичний пункт, музей бойової та трудової слави ліцею .

Також в ліцеї є навчально - тренувальний полігон, шахтна ділянка «Скреперна лебідка» з шахтним опрокидувачем та бурильною установкою, депо електровозів.

Стан будівель задовільний і відповідає санітарно-технічним нормам, що затверджується актом готовності навчального закладу до нового навчального року.

Рівень матеріально-технічного забезпечення навчальних кабінетів та майстерень складає 82%.

Кількість комп'ютерів – 60, портативних ноутбуків –6, принтерів – 11. Наявний доступ до всесвітньої інформаційної мережі Інтернет (швидкість доступу - 100 Мбіт/с).

Здобувачі освіти забезпечені підручниками, програмовою художньою літературою. Книги зберігаються в належних умовах.

VII. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ П(ПТ)О

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність.

Така діяльність проводиться у двох напрямках:

- - впровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність;
- - комп'ютеризація освітнього процесу.

Перший із зазначених напрямів полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління закладом на усіх рівнях.

Другий напрям – це впровадження в освітній процес електронних засобів навчання, розробка і застосування електронного супроводу занять, самостійної і виховної роботи та тестових програмних засобів.

Інновації в управлінні освітнім закладом на базі інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволить створити переваги в конкурентному середовищі. У цьому напрямку основними заходами в розвитку інформатизації закладу є ефективна робота веб-сайту (розміщення інформації відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту»), сторінки в соцмережах, веб-платформи «Віртуальний методичний кабінет», функціонування інформаційної системи закладу (доступ до мережі Інтернет, сервіс Wi-Fi); інформування педагогів через електронні скриньки та Google – сервіси та вайбер.

VIII. СТВОРЕННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ ТА РОЗУМНОГО ПРИСТОСУВАННЯ

Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до закладу освіти, фізичну безпеку при пересуванні в ньому; можливість вільного отримання інформації про заклад освіти і освітні послуги, що надаються);

- облаштування ресурсної кімнати (організація зони навчання та побутово-практичної зони);

- забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення здобувачів до необхідних джерел інформації;

- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми);

- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей здобувачів, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;

- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у здобувачів з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

Особам з особливими освітніми потребами надаються права рівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховують індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

1. Рівність і доступність використання.

Надання однакових засобів для всіх користувачів: для уникнення відособлення окремих груп населення.

2. Гнучкість використання.

Забезпечення наявності широкого переліку індивідуальних налаштувань і можливостей з урахуванням потреб користувачів.

3. Просте та зручне використання.

Забезпечення простоти та інтуїтивності використання незалежно від досвіду, освіти, мовного рівня та віку користувача.

4. Сприйняття інформації з урахуванням різних сенсорних можливостей користувачів.

Сприяння ефективному донесенню всієї необхідної інформації до користувача незалежно від зовнішніх умов або можливостей сприйняття користувача.

5. Припустимість помилок.

Зведення до мінімуму можливості виникнення ризиків і шкідливих наслідків випадкових або ненавмисних дій користувачів.

6. Низький рівень фізичних зусиль.

Розрахування на затрату незначних фізичних ресурсів користувачів, на мінімальний рівень стомлюваності.

7. Наявність необхідного розміру і простору.

Наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних діях, незважаючи на фізичні параметри, стан і ступінь мобільності користувача.

8. Моніторинг якості освіти осіб з особливими освітніми потребами

Основними завданнями моніторингу інклюзивного навчання є:

Відстеження здобуття підлітками з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у середовищі здорових однолітків відповідно до вимог освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівня, професійної кваліфікації вступника;

- Контроль забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;

- Створення корекційно-розвиткового середовища для задоволення освітніх потреб учнів з особливими освітніми потребами;

- Створення позитивного мікроклімату у закладі для груп з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими здобувачами;

- Забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;

- Надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

ІХ. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ)

З метою створення безпечного освітнього середовища в Криворізькому професійному гірничо-металургійному ліцеї впроваджується комплексний підхід у сфері запобігання та проявам булінгу (цькування), який передбачає розробку та оприлюднення:

- правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
- плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- порядку подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти (форма заяви, примірний зміст, терміни та процедуру розгляду (з дотриманням конфіденційності) відповідно до законодавства тощо);
- порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальності осіб, причетних до булінгу (цькування) тощо.

Заключні положення

Однією з важливих проблем забезпечення якості освітнього процесу в цілому залишається оцінка ефективності управління освітнім процесом зокрема, тому дана модель передбачає можливість вироблення своєї системи критеріїв, чинників, за якими можна оцінювати ефективність освітнього процесу, що дасть можливість вносити відповідні корективи в його організацію.

Рівень розвитку сучасної освіти вимагає вміння обирати форми, методи, типи управління педагогічним колективом, ставити серйозні вимоги до його ділових та особистісних якостей, серед яких:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку.
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

Разом з тим, ефективність управлінської діяльності закладу характеризується станом реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступенем їх впливу на результативність освітнього процесу з урахуванням основних чинників, для яких проводиться самоаналіз:

1. Стратегічне планування розвитку закладу, основане на висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності.
2. Річне планування розвитку освітнього закладу формується на стратегічних засадах.
3. Здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів.
4. Реальне календарне планування враховує усі напрямки діяльності ліцею та доводиться до відома усіх рівнів.
5. Забезпечення професійного розвитку педагогів, методичного супроводу молодих спеціалістів.
6. Поширення позитивної інформації про заклад (засобами веб-сайтів, інформаційних бюлетенів, громадських конференцій, семінарів, контактів з ЗМІ тощо).
7. Створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні). Наявність засобів для фізичного, інтелектуального розвитку здобувачів освіти та педколективу.
8. Застосування ІКТ-технологій в освітньому процесі та повсякденному житті.
9. Забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.
10. Позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників та громадськості.